

Universitätsbibliothek Paderborn

Rev. P. Francisci Josephi à Rodt Capuccini Anterioris Austriæ Provinciæ. Opus ...

Planctvs Ecclesiæ Et Animæ - Super Caput Primum Lamentationum
Jeremiæ Prophetæ. Allegorice, Et Moraliter Expositus, & Distributus In
Discursus LII. Concionatorios Quadragesimales ... ; Scilicet Liber Vitæ, Et
Excessvs Amoris ...

Rodt, Franz Joseph von

Campoduni, 1680

Discursus I. Ecclesia civitas Dei ex confluentia gentium olim plena populo,
modò fedet sola, & quasi vidua, ob pplurimos à fide deficie[n]tes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52659](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52659)

DISCURSUS I.

Aleph.

Quomodo sedet sola Civitas, plena populo, facta est quasi Vidua Domina gentium. *Thren.*

c. I. v. I.

DE ECCLESIA.

Ecclesia, sponsa & Civitas Dei, copiosis incundata filiis, & plena populo, sedet modo quasi sola, & quasi vidua, ob plures à Fide deficientes.

I. Nuptias decet gaudium.

Matth. 9. v. 15.

Ablato sponso.

Nuptia festiva non solum pompâ, & frequenti amicorû concursu, sed etiam publicâ aguntur lætitiâ, in nuptijs enim omnis luctus exulare jubetur, ut solum gaudium obtineat locû, neque hoc, ullo tristitiæ genere interrûpere debet, vel spon- sus, vel amici sponsi. Unde & ipsa Dei sapientia testatur: *Nunquid possunt filij sponsi (id est, amici familiares, & intimi, spon- si.) lugere, quâ- diu cum illis est sponsus? Absit. Non enim lugendi, sed gaudendi tempus est in nuptijs. Cùm verò sponsus non solum ab amicis, sed etiam ab ipsa auferretur spon-*

sa, vel per divortij separationē, vel mortis violentiam, tunc non amplius tempus, & locus est gaudij, sed solius mæroris non tam sponsæ, jam viduæ, quàm amicis sponsi. Sic contigisse legimus filijs Jambri, qui magnis institutis nuptijs, sponsam adduxerunt ex Madaba, filiam unius de magnis principibus Chanaan cū ambitione magna; His magno cum apparatu, ac jubilo, cum tympanis & musicis obviam processit sponsus & amici, fratresque ejus, quos ex insidijs aggressi Machabæi occiderunt, vix relicto cladis nuntio. Et converse sunt nuptia in luctum, & vox musicorum ipsorum in lamentum.

1. Mach. 9. v. 37.

Nuptia: convertuntur in luctum.

Planctus Ecclesie & Anima.

4

lamentum. Nam caso sponso, & amicis ejus, quid nisi planctus & luctus restat desolatæ viduæ, & amicis ejus?

Deus Pa-
ter Eccle-
siam filio
copulavit
Matt. 23.
v. 1.

Glossa
Interlin.

Ecclesia
facta qua
si vidua.

Fecit caelestis Pater nuptias Fi-
lio suo Unigenito, nempe (jux-
ta Glossæ Interlinearis expositio-
nem) per Incarnationis mysterium
Ecclesiam filio copulavit. Et misit
servos suos vocare invitatos ad
nuptias, summo cum gaudio ce-
lebrandas, non enim possunt fi-
lij sponsi, multò minùs ipsa luge-
re sponsa, quamdiu cum illis est
sponsus. Sed videtur modò
nuptias conversas esse in luctù,
dum ad lugubrem viduitatis sta-
tum dejecta est sponsa & olim
plena populo & filijs, jam sedet
sola, & quasi vidua, Ecclesia, quæ
Domina erat gentium, pluribus
scilicet à fide deficientibus, prout
in sequentibus fusiùs declarabo.

II.

Deut. 21.
v. 11.

Mulier
gentilis
ducenda
in uxore.

Deponat
vestem, &
casariam.

Abstinere quidem quàm ma-
ximè justè erant Hebræi à mulie-
ribus alienigenis, & Idololatris,
nihilominus infirmitati eorum
compatiendo, concessit illis De-
us, ut si in numero captivorum
mulierem pulchram viderint, e-
jusque amore capti, uxorem ha-
bere voluerint, introducant in do-
mum, quæ raderet Casariam, & cir-
cumcidet unguis, & deponet vestem,
in qua capta est, sedensque in domo
tua, flebit Patrem & Matrem suam
uno mense, & postea intrabis ad eam,
dormiesque cum illa, & erit uxor
tua. Trahit quidem Lyranus in
Glossa, & sensu morali, hunc

passum ad animam peccatricem,
quæ quidem pulchra, ratione
imaginis, sed captiva, ratione vi-
tiorum, à Christo in sponsam
expetitur, non tamen ad sponsi
thalamum admittenda, nisi depo-
sitis vitiorum vestibus & malis
habitibus, ac rasis, & circumci-
sis circumstantijs, & occasionibus
peccandi; Verum non minùs hæc
ad sensù allegoricù de Ecclesiâ ex-
gentibus electâ, & Dei Filio de-
sponsatâ trahi possunt; Licet e-
nim Christus, discipulis in viam
gentium abire prohibuerit, &
mulieri Chananaæ objecerit, in-
conveniens omnino esse, aufer-
re filijs panem, & dare canibus;
nihilominus captus, ac supera-
tus amore captivæ gentilitatis,
sibi desponsare, & uxorem ha-
bere voluit Ecclesiam ex genti-
bus selectam, hac tamen condi-
tione, ut raderet (*Novacula Ver-
bi Dei*, Glossatur Interlinearis)
Casariam, *superflua*, ut poetarum
figmenta, Item, *omne peccatum infi-
delitatis*, & circumcidet unguis
Crudelitatem, vel rapacitatem; &
deponet vestem in qua capta est,
scilicet, *Pristinum errorem, cultum*
idolatriæ, circumstantias falsitatis,
vel vanitatis, sedensque in domo
tua flebit patrem & matrem, Er-
rorem, diabolum, & humanam curio-
sitate, dormiesque cum illa, ut
spiritualem prolem gignas. Et erit u-
xor tua. Hac ergo ratione Ec-
clesiam ex gentibus desponsavit
sibi Dei Filius, qui tamen Judai-
cam

Sic Eccle-
sia ex gon-
tibus.

Glossa
Interlin.

A Christo
in uxorem
ducta.

Cui Synagoga erat odio

cam Synagoga sibi pridem elegerat, ac copulaverat uxorem, jam sibi pene ingrata, & odiosam.

III. Deut. 21. v. 15. Ecclesi. uxor dilecta.

Mandat in eodem Deuteronomio: Si habuerit homo uxores duas, unam dilectam, & alteram odiosam, genueritque ex eis liberos, & fuerit filius odiosae primogenitus... Non poterit filium dilectae facere primogenitum. Quod Deus Pater Filio suo nuptias fecerit, jam supra audimus, hic tamen uno felto nuptiali, & una uxore non contentus, duas duxisse videtur. Ita in hunc locum testatur glossa ordinaria. Christus sibi duas uxores, populum scilicet Judaeorum, & gentium conjugij copulavit nomine; Odiosa, est Synagoga, semper contentiosa, dura cervicis, incircumcisa corde: Dilecta, Gentilis; sed non potest filium dilectae, praeferre filio odiosae, id est, Ecclesiam de gentibus, & filios ejus praeferre Apostolis. Idem confirmat glossa moralis, quae ait: Homo

Filij odiosa, Apostoli

Glossa moralis. Tanquam Primogenitum, gentibus praepositum

minis Christi duae sunt uxores, scilicet Judaea & gentilitas; Judaea facta est odiosa, quia pro majore parte remansit in infidelitate. Gentilitas, vero facta est dilecta, quia fidem Christi recepit d. vote. Tamen Christus, vi legis antiquae, non potuit Filium dilectae facere Primogenitum, & praeferre filio odiosae: Per quod significatur, quod nullus de gentilitate renatus in Christo, praepositus est Apostoli in donis gratiae, & gloria, &c. uti glossa moralis concludit.

Licet autem Dei Filius Jus

Primogeniturę reservaverit sanctis Apostolis, tanquam filijs prioris uxoris Odiosae, scilicet synagogae, tamen ipsam odiosam in tantum rejecit ob duram ejus cervicem, ut ab ipsius amplexu se penitus abstrahens, soli Ecclesiae ex gentibus posthac adhaerere videretur, nunquam ab ea separandus, ex qua copiosam prolem, cum ea dormiens, procreavit.

Hoc in figura gestum est, dum Immisit Dominus Deus soporem in Adam, quod ita exponit Glossa Interlinearis: Immisit Deus Pater, in Adam, Christum scilicet, soporem, per mortem Crucis. Cumque obdormisset, tulit unam de costis ejus, Ecclesia in Christo est formata, & replevit carnem pro ea, Quia Christus pro Ecclesia infirmus, vel (ut eadem Interlinearis glossatur) Posuit carnem pro ea, scilicet Christus moriendo pro Ecclesia. Et Ecclesia aedificavit, Dominus Deus costam, quam tulerat de Adam in mulierem, & adduxit, Per Fidem, eam, Ecclesiam, ad Adam, Christum. Dixit Adam: Hoc nunc os ex ossibus meis, & caro de carne mea, Quia Ecclesia Corpus Christi. Ex carne ejus constans, id est, ex infirmis, & ex ossibus, id est fortibus membris. Haec vocabitur virago, sicut à Christo Christianus nomen datum est Ecclesiae, quia de viro sumpta est, de Christi latere, Quamobrem relinquet homo, Verbum caro factum, formam servi accipiens, clesia

IV. Gen. 2. v. 21. Formatio Eve

Glossa Incerlia.

Figura

Coniunctio Christi cum Ecclesia

Planctus Ecclesie & anima.

Patrem suum, Exivi à Patre, & veni in hunc mundum, & Matrem; [synagoga observantiam], & adhærebit uxori suæ, id est Ecclesie; Et erunt duo, *Christus & Ecclesia*, in carne una, *Quia unum Corpus, Christus & Ecclesia.*

Est inseparabilis.

Cum ergo tam mirabili copulatione Christus fuerit conjunctus dilectæ suæ Uxori, Ecclesie, mirum non est, quod ab ea in æternum se separari non patiatur, sed adhærebit uxori suæ. Pro hujus inseparabilis conjunctionis indubitata confirmatione, nullum in lege nova Christus admisit divortium, ut repudiatâ uxore legitimè sibi copulatâ, quis alteri posset adhærere, quacumque ex causa; quod enim Deus conjunxit, homo non separet. Quare indissolubilem conjugum conjunctionem, Sacramentum magnum vocat Apostolus, ob irrevocabilem Christi cum Ecclesia desponsationem. *Sacramentum hoc magnum est: ego autem dico vobis in Christo & in Ecclesia.*

Mat. 19. 7. 6. Cuius typus est Sacramentum matrimonij. Ephes. c. 5. v. 32.

Gen. c. 3. v. 10.

Porro sicut vocavit Adam nomen uxoris suæ, Heva, eò quod mater esset omnium viventium, Ita Matrem omnium viventium vocavit & fecit Christus Ecclesiam, ut nemo vitam animæ suæ, nisi in ipsa renatus, habere se posse consideret, & omnis ab ea separatus, & vitam & hæreditatem se perdidisse nosset. Et veluti Deus creatis Adamo, & adjutorio ejus, Heva, benedixit: *Crescite & mul-*

tiplicamini, & replete terram, ita hanc crescendi benedictionem Gen. 1. 7. 28.

uberrimè Christo & Ecclesie contulit Cælestis Pater, quorum filij celerrimè & mirabiliter multiplicati, habebant cor unum, & animam unam, in unum Corpus Christi tanquam membra, & in unam Civitatem Jerusalem, tanquam Lapides vivi, ædificati.

Ecclesia fertilis.

Hinc bene Apoclyptica illa Aquila, Ecclesiam Dei non tam sub sponsa, quam Civitatis figurâ sibi demonstratam testatur: *Et ego Ioannes vidi sanctam Civitatem Jerusalem, novam descendentem de caelo à Deo, sicut sponsam ornatam viro suo.* Quamvis autem hanc sponsam & Civitatem novam Cornelius & alij intelligant Ecclesiam triumphantem, tamen Venerabilis Beda & alij de ipsa Militante, & quidem Romanâ, electâ ex gentibus Ecclesia intelligunt, hæc enim nova Jerusalem, quæ veteri synagoga successit.

V. Apoc. 21. v. 2. Ecclesia Civitas.

Convenientissimè autem, non tam sponsa, quam Civitas vocatur Ecclesia, de qua Jeremias: *Hæcine est urbs perfecti decoris, gaudium universæ terræ? Urbis hujus fundamenta erant Apostoli, Primus autem, & Angularis ipsius fundamenti Lapis, Christus Jesus, prout Apostolus scribit ad suos Ephesios: Super ædificati super fundamentum apostolorum, & Prophetarum, ipso summo Angulari Lapide, Christo Iesu. Hic est Lapis ille angularis, qui facit utraque unum,*

Thren. 2. v. 15.

Ephes. c. 2. v. 20.

Christus Lapis angularis.

Discursus I.

unum, Gentilitatem scilicet cum Synagoga in unam conjungens & ædificans Ecclesiam, qui etiam alio respectu sacra hujus structure, & mysticæ Civitatis Murus simul, & Antemurale esse perhibetur: *Salvator ponetur in ea, murus & Antemurale.* Murus munitus, & inexpugnabilis, omniumque machinarum ictibus impenetrabilis, est divinitas, quæ ad omnes tormentorum, & vulnerum in passione inflictorum inpetus, illæsa, & inconcussa stetit. Antemurale infirmum, & è terrenis aggeribus erectum, est mortalitas Humanitas, quæ sicut in Passione crudeliter fuit prostrata, & devastata, ita per gloriosam Resurrectionem splendidius fuit reparata, & redintegrata.

Non deest Civitati huic sacra, Ecclesiæ Armamentarium bene instructum, in quo aservantur parata virtutum omnium arma: *Mille clipei pendent ex ea. omnis armatura fortium.* Si vigilas desideras Custodes? Ecce, *super muros tuos Jerusalem constitui Custodis*, sanctos scilicet Patres & Doctores, præsertim verò ipsos Custodes Angelos. Abundat mystica hæc Civitas scaturientibus viventium aquarum venis, quæ in limpidissimos confluunt fontes, salientes in vitam æternam, *Prædicationem scilicet quatuor Evangeliorum*, uti notat Hugo Carrenlis, ut merito de hac Civitate enuntiet Propheta Regius:

Gloriosa dicta sunt de te, Civitas Dei. Et siquidem Etymologiam nominis spectare velimus, Civitas dicitur, quasi *Civium unitas*, quam unitatem Civium testatur S. Lucas: *Multitudinis autem credentium, erat Cor unum. & Anima una*, licet ex tam diversis hominum statibus, ac nationibus Civium numerus conscriberetur; ex omnibus enim terræ plagis ad hanc Civitatem confluebant populi, quorum nullus à municipatu fuit rejectus, sive servus, sive liber, sive incola, sive alienigena, sive Hebræus, sive Gentilis: *Ecce alienigenæ & Tyrus, & populus Æthiopicum, hi fuerunt illic: Reges & Principes mixti plebeis in hanc civitatem conscribendi, festinato properabant cursu: Et ambulabunt gentes in lumine tuo, & Reges in splendore ortus tui.* O Jerusalem, O magna Dei, & sacra Civitas, Ecclesia, *Leva in circuitu oculos tuos, & vide; omnes isti congregati sunt, venerunt tibi; Filij tui de longe venient, & filia tua de latere surgent: Tunc videbis & afflues, & dilatabitur cor tuum, &c.*

O quantum tunc exultabat Ecclesia, Jerusalem civitas nova, tanquam sponsa ornata viro suo, & tam copiosis circumdata filiis, innumerisque aucta civibus. Sed eheu! quàm alia longè est modò facies rerum, O Ecclesia! O Sponsa! O Civitas! Quam hodie mentis oculis contemplando, ingemiscens cum Jeremia exclamo: *Quomodo sedet sola Civitas plena*

Murus & antemurale. Isaia 26.

Arma, & custodes.

Cant. 4. v. 4.

Isa. 62. v. 6.

Hugo Card. in Thren. c. 2. v. 1. Psal. 86. v. 1.

Act. 4. v. 32. Civitas est quasi Civium unitas.

Psal. 86. v. 4.

Isaia. 60. v. 3. & seq.

Ec. lesa ex multis gentibus aucta.

V l.

*Iterū ca-
pit decre-
tata.*

plena populo, facta est quasi vidua, Domina gentium, copioso Civium numero viduata. Falices se olim aestimabant Reges & Principes, si cum subiectis sibi populis, hac Civitate donari, & Romanæ Ecclesie Albo ascribi mereantur, jamque ob confluentium Regum & Principum copiam, Civitas Regum nominari poterat. At infelicibus nostris temporibus sedet sola Civitas sine populo, dum tot Reges, & Principes, tot Regna, Principatus, & Ducatus ab Ecclesia recisi, & avulli ad detestandam modò Mahometis sectam defecerunt: Lu-

*Thren. 2.
v. 8.*

*Hugo
Card. hic.*

*Murus &
Antemu-
rale Ec-
clesie qui?*

*Quot reg-
na defe-
cerint?*

xitque Antemurale, & Murus pariter dissipatus. Ecclesie Murus (ait Hugo Cardinalis) est cæterus Prælatorum Ecclesiasticorum, Antemurale Principes sæculares, qui Ecclesiam defendunt. Maxima muri, & antemuralis, Prælatorum & Principum pars immanium Turcarum potentia (Christianorum Magnatum discordiâ patrocinate) defecit, totamque Ægyptum, Syriam, Palæstinam, Tyrum, Cyprum, Candiam, cum toto Archipelago, Macedoniam, Mediam, Græciam, totumque Orientale imperium, cum Patriarchalibus, & Episcopalibus suis sedibus, florentissimis urbibus, Regionibus & populis, cum tota pene Hungaria subjugavit, alijs præterea Barbaris, ac Mauris totam ferè Africam Ecclesie Romanæ subtrahentibus, quomodo

sedet sola Civitas plena populo?

Sed maxime funestum sæculo nostro spectaculum & ruinam Ecclesie irreparabilem, &c. fecit voluntaria Catholicorum Principum à fide Orthodoxa defectio, dum non armorum vi, sed Togatorum petulanti disolutione, & lasciviâ, magna denuo Muri, & Antemuralis, Prælatorum, & Principum pars, cum primarijs Civitatibus, Dynastijs & regnis ab Ecclesie unione abscissa est; Sueciæ, Daniæ, Magnæ Britannie Reges cum omnibus sibi subiectis regionibus, & Maxima Ungaria, Bohemæ, & non exigua Poloniæ pars, Holandia cum unitis sibi Provincijs, Electores imperij Saxo, Brandenburgicus, & Palatinus, maximæ, & opulentissimæ quæque Imperij civitates, status, Procæres, & Comites, ab Ecclesia recesserunt, & pene depopulatam (in partibus præsertim septentrionalibus) reliquerunt Ecclesiam. Heu! *Quomodo sedet sola Civitas, olim plena populo!*

Hæcine est Urbs perfecti decoris, gaudium universæ terræ? Quæ viduata filijs & civibus suis, in solitudinem versa, plurimis in locis, apparet? Bone Deus! In quantum se luctum convertit primitivæ Ecclesie exultatio, quæ ambulantes olim in splendore ortus sui Reges, nunc terga vertere, & in jugulum Matris convertere gladios, lacrymantibus intuetur oculis. Sedet af-

flicta.

*VII.
Novissimè.*

*Per hæc
sim.*

fiicta, fedet mœroce confecta, fola civitas, filiorum, & civium deplorans interitum: Facta est vidua domina gentium.

Magnatib⁹, qui tueri, & curare viduam obligati, didicerunt viduas facere, & civitates earum in desertum adducere. Quasi vidua vivente viro derelicta, & orbata filijs suis fuit Ecclesia.

Noëmi, tude in patriam, (ex qua famis tempore migraverat) rediens vidua a mara.

Ruth c. v. 20. Quibus illa: Ne vocetis me Noëmi, (id est, pulchram) sed vocate me Mara (id est, amarā) quia amaritudine valde replevit me Omnipotens. Egressa sum plena, & vacuam reduxit me Dominus. Pulchræ, & sine ruga Ecclesiæ totusq; olim applauserat orbis, & in ejus stupebat pulchritudine, ac prosperitate: Hæc est illa Noëmi! (illa speciosa.) Affuit Regina a dextris tuis in vestitu deaurato, circumdata varietate. Sed modò pro nuptiali veste, lugubri vestita syrinate, quasi vidua nobis, ingemiscens, acclamat: ne vocetis me Noëmi, id est, pulchram, sed vocate me Mara, id est, amarā, quia amaritudine replevit me Omnipotens. Egre-

Sic Ecclesia. Pfal. 44. v. 10. Regia a dextris tuis in vestitu deaurato, circumdata varietate. Sed modò pro nuptiali veste, lugubri vestita syrinate, quasi vidua nobis, ingemiscens, acclamat: ne vocetis me Noëmi, id est, pulchram, sed vocate me Mara, id est, amarā, quia amaritudine replevit me Omnipotens. Egre-

diēte de thalamo crucis suæ sponso sanguinum, egressa sum & ego ex aperto latere ejus, plena decore, plena gaudio, plena spe innumeræ prolis, sed modò vacuam reduxit me Dominus, filijs & civibus viduatam: Facta est vidua Domina gentium, Non viro vidua, (exponit meus Doct. Seraphic⁹) sed vivente viro derelicta. Derelicta à curatoribus & tutorib⁹ suis, à

Vidua, vivente viro derelicta. Bona. in Thren. hic.

De miraculosa illa Apocalypctica muliere (quæ typus fuit Ecclesiæ) legimus, quòd in utero habens, clamabat parturans, & cruciabatur, ut pariat, magno enim dolore & labore, inter tyrannorum persecuciones, filios suos peperit, sed jam non meminerat pressuræ, cum peperit tot filios masculos. Quod autem eam maximè affligebat, erat, quòd

Draco stetit ante mulierem, quæ erat paritura, ut cum peperisset, filium, & partum devoraret. Per draconem ipsum humani generis hostem infernalem intelligi, certum est, licet non min⁹ per draconem etiam hæreticos, & hæreses intelligat S. Thomas de Villanova cum sancto suo Patre Augustino. Hic ille Draco, qui novit viduas facere, qui tot devoravit filios: atq; Eccles. & civitates Orthodoxis civibus plenas, in desertum adduxit, & nuptiarum gaudium in luctum convertit. Facta est vidua, domina gentium. In hoc viduitatis statu,

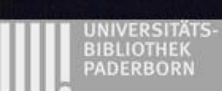
Quiescere faciam de urbibus Iuda, & de plateis Ierusalem, vocem gaudij, & vocem lætitiæ, vocem sponsi, & vocem sponsæ. Facta est enim vidua domina gentium, & convertæ sunt nuptiæ in luctum.

VIII. Apoc. 17. v. 2. Mulieris apocalypctica parturientis

Insidiatur Draco, id est, hæresis.

S. Thom. de Villan. Conc. 1. de S. Aug.

Ierem. 7. v. 34.

*Ecclesia
consolatio
nem accepit.*

Unicum quod afflictæ viduæ, Ecclesie Romanæ accrevit gaudium, est, quod filij ad ipsam moderno sæculo, & quidem satis numerosi de longè venerunt, ex Asia, Africa, & America, & quod non paucos filios de latere natos, & à Dracone, hæresi, devoratos, ex ejusdem faucibus iterum eruit, quomodo si eruat pastor de ore leonis duo crura, aut extre-

*Amos 3.
v. 12.*

*Ex noviter conver-
sis principibus.*

mum auriculæ. Illudque non minnam consolationis materiam præbet, quod nulla omnino inter Serenissimas Romani Imperij domos sit, de qua non aliquis ad Ecclesie sinum reversus, nuptiale gaudium Romanæ Ecclesie fecerit, uti fusè, & nominatim in festo Epiphaniæ deduxi. Emanet tamen interea major adhuc Principum & Magnatum eorum, qui actuale gerunt in subditos dominium, pars, cum suis regnis, & Ducatibus, qui licet hethorodoxæ suæ fidei fundamentis parum confidant, ad Ecclesiam tamen accedere, vel ex humano respectu detrectant, vel quod veste nuptiali destituti, digni non habeantur admitti, aut admissi turpius ejiciantur, cum

Matth. 22. v. 12. illis S. Evangelij verbis: *Amice, quomodo huc intrasti non habens vestem nuptialem?*

IX. Exactè hæc Evangelij sacri S. Gregor. homil. 38 verba perpendes Divus Gregorius, *Amicus, Mirandum est, inquit, per fidem, quod hunc & amicum vocat, & re-*

probat? ac si apertius dicat: *Amice & non amice.* Quod contradictio in terminis esse apparet, hanc tamen idem S. Doctor demonstrat non esse circa Idem: scilicet. *Amice per fidem; sed, non amice, per operationem.* Amice per vocationem fidei, sed non amice per defectum bonæ operationis, quæ est vestis illa nuptialis.

Et quoniam hac veste nuptiali non solum Principes, & populi A catholici, sed etiam Catholici nostri parum ornati sunt, & ipsi Magnates politico moderni sæculi spiritu ducti dissolutâ, Atheorum more, vitam ducunt, non solum ulteriorem ad Ecclesie nuptias (pro consolanda ejus viduitate) A catholicorum populorum & Principum sperare vix possumus, sed magis timere, ne etiam ipsi Catholici populi & magnates (qui sunt amici Sponsi, tantum per fidem & non per operationem) ejiciantur, non habentes vestem nuptialem.

Hinc afflictæ mater Ecclesia, non tam tristitiâ (ob malum præsens) quàm timore (ob malum futurum, & imminens) plena, cum Thecutide illa exclamare videtur: *Heu mulier vidua ego sum! non marito, sed filijs viduata, Et querunt extinguere scintillam meam, quæ relicta est, ut non super-sit viro meo nomen, Christianum scilicet, à Christo dictum.*

Implo-

Implorat divinam opem cum
devota Iudith, Ecclesia, quasi vi-
dua, subveni, quæ sote, Domine Deus
meus, mihi viduæ. Et nos filij,
quid agimus in tanto Matris no-
stræ, quasi viduæ, luctu? Sicut in
diebus Noë, edebant, & bibebant, u-
xores ducebant, & dabantur ad nup-
tias, .. emebant, & vendebant, planta-
bant & edificabant, &c. Sic & ho-
die Christiani ducunt in bonis
dies suos, & cor viduæ non con-
solantur, nec illi subvenire,
aut compati curant. O Christiani
duri, & incircumcisis cordibus,
compatimini Matri, & cum ea

(quasi vidua) vos, (quasi pupilli)
clamate ad Dñm Non despiciet preces
pupilli, nec viduam, si effundat loque-
lam gemitus; Nonne lacrymæ viduæ
ad maxillam descendunt, & exclama-
tio ejus, super deducentem eas? A ma-
xilla enim ascendunt usque ad cælum,
& Dominus exauditor, non delectabi-
tur in illis: Sed absterget omnem
lacrymam ab oculis ejus, & Ma-
trem viduam cum filijs benedi-
cens benedicet, ut videat filios
filiorum suorum, pacem lu-
per Israël, Amen.

Luc. 17.
v. 26.
Nos lugen-
te Eccle-
sia, iudi-
mus.

Judith. 9.
v. 3.
Eccli. 35.
v. 17.
Compara-
mur ma-
tri viduæ

B 2

DIS-